

Balabán o „víře“

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[2009](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 7. 8. 2009
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 7. 8. 2009

Balabán o „víře“

Balabán je především ponořen v jazyce; myšlenkou je osloven jen tehdy, když se mu zalíbí formulace, slovní vyjádření. Snadno se nechá jazykem unést: „víra je věření, věření je svěření při svírání daných takzvaných konstant“ (KR 75, č. 3, s. 10). Jedním dechem zdůrazní, že být Hebrejem znamená být tím, kdo přichází a prochází, aby vzápětí zdůraznil, že ve víře „nejde o spoleh, nýbrž o základ“, a aby oslabil „neviditelné“ tím, že je nazve „**zatím** neviditelným“ (tamtéž). Vůbec mu nepřijde na mysl, že už v Listě Židům na sebe autor prozrazuje svou těžkou zatíženost řeckým myšlením, mohli bychom říci „řeckou metafyzikou“: HYPOSTASIS přece znamená „to, co stojí pod“. A on to Balabán neváhá ještě podtrhnout tím, že poukáže k „základu“: nejde prý o „spoleh“ (proč rovnou neřekne spolehnutí nebo spoléhání? – jde přece o to „přicházení a procházení“! – vůbec jde o německou zatíženost substantivy, prý jde o „naprosté spolehnutí na boží Pravdu“ – což je něco takové možné v takovéto „dokonavosti“?), nýbrž o „základ“. Ta objektivace, to zpředmětnění! Ovšemže, všichni jsme tím zatíženi, sám jazyk nás „svírá“ v této zatíženosti – ale je třeba to vědět, uvědomovat si to, bránit se tomu – a ne tomu nevědomky a dokonce „nefilosoficky naivně“ pomáhat.

(Písek, 090807-1.)